

THÁI THUỘNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 177

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: Năm 2000

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời mở Cảm Ứng Thiên, đoạn thứ 101. Quyển sách này tổng cộng có một 124 đoạn, chúng tôi hy vọng có thể giảng viên mãn sớm hơn một chút, có nhiều câu hỏi nên làm lỡ rất nhiều thời gian, do đó chúng tôi sẽ thu xếp trả lời những câu hỏi này vào một thời gian khác. Đoạn này có bốn câu:

Đoản xích hiệp độ, khinh xứng tiểu thăng. Dĩ ngụy tạp chân. Thái thủ gian lợi.

短尺狹度。輕秤小升。以偽雜真。採取姦利。

Dùng thước ngắn, đồ đo bé, quả cân nhẹ, thăng đong nhỏ. Lấy hàng giả pha hàng thật. Dùng gian xảo hòng trục lợi.

Chú giải vừa mở đầu liền nói: “Bốn câu đều nói về việc tiểu nhân tham lợi. Các loại như thước, đồ đo, thăng, cân là dùng để công bình giá trị hàng hóa, thống nhất lòng người. Người đời nếu dùng hai loại: Mua vào thì lớn, bán ra thì nhỏ; mua vào thì nặng, bán ra thì nhẹ. Lập tâm như vậy chỉ là muốn được lợi về mình mà thôi. Đâu biết rằng, được nửa phần lợi ích nhưng tổn một phần phước đức. Huống hồ lợi mình tổn người thì ắt có họa lửa lớn của trời thiêu đốt, chưa hẳn không phải như vậy. Hoặc có khi chủ nhân chẳng biết, mà do con em tôi tớ quản lý việc mua bán đã lén lút làm như vậy, tội ấy rốt cuộc vẫn quy về chủ nhân, không thể không xét kỹ.” Đoạn văn này đã nói được rất rõ ràng, rất tường tận ý nghĩa của bốn câu trên. Người thế gian, những sự việc như thế này ở trong xã hội ngày nay quá nhiều, hầu như là nhiều không kể xiết, đến như việc lấy giả làm thật thì thời xưa cũng có, thế nhưng rất ít, hiện nay ngay đến thuốc men, muốn mua thuốc thật cũng không dễ. Tôi nhớ có một năm tôi ở nước Mỹ, đến cửa hàng thuốc Đông y mua hai viên phiến tử hoàng, sau khi về nhà mở ra xem thì một viên trong đó là giả. Bạn nói xem, còn cách gì nữa đây! Khi tôi ở Hồng Kông, rất nhiều đồng tu Hồng Kông nói với tôi, mua hàng hóa ở Hồng Kông, nếu không phải trong nghề thì sẽ không mua được hàng thật. Phong khí xã hội đã đến mức độ thế này, khiến chúng ta nhớ đến những gì quỷ thần nói: “Trên trời không an toàn, dưới đất

không thể ở”, lời này rất có đạo lý! Quý thần đều tụ hội cùng nhau niệm Phật cầu sanh Tịnh độ, đây cũng tương ứng với điều mà lão cư sĩ Lý Bình Nam đã nói với các đồng học vào buổi chiều trước ngày vãng sanh một ngày: “Thế giới đã loạn rồi, chư Phật Bồ-tát, thần tiên giáng thế cũng không cứu nổi, con đường sống duy nhất là niệm Phật cầu sanh Tịnh độ.” Đây là lời nói của người chân thật có đức hạnh, có thành tựu, có tâm từ bi.

Thế đạo nhân tâm đã thay đổi, chỗ này có một đoạn nói, nói rằng hàng hóa trong thị trường gần đây thì hầu như hàng giả nhiều hơn hàng thật. Nhìn từ chỗ này thì đúng là thế đạo nhân tâm đã thay đổi. Phàm những vật dụng như đồ ăn thức uống, thuốc men thì đều có hàng giả, hơn nữa số lượng hàng giả nhiều hơn hàng thật, *“đánh mất lương tâm mà hại người thì không gì hơn việc này”*. *“Đến như sử dụng cả bạc giả”*, ngày nay là dùng tiền giả, làm giả những giấy chứng nhận này, *“ác này càng sâu, trời diệt càng nhanh”*. “Trời diệt” nghĩa là gì? Chính là người nước ngoài nói đến ngày tận thế. Cho nên, hễ chúng ta làm việc gì thì đều phải nghĩ xem có xứng đáng với trời đất và lương tâm hay không? Câu nói này quan trọng hơn bất cứ thứ gì. Chúng ta khởi một ý niệm, ý niệm này có nên làm hay không? Có xứng đáng với trời đất và lương tâm hay không? Có xứng đáng với hết thảy chúng sanh hay không? Nếu bản thân chúng ta giác ngộ được điều này là bất thiện, vậy thì lập tức chặn nó lại, quyết không tái phạm nữa.

Đoạn cuối đã nêu ra một bài thơ của người xưa:

*Càng gian càng xảo, càng nghèo khó,
Gian xảo vốn dĩ trời không dung.
Giàu sang nếu được từ gian xảo,
Thế gian, kẻ ngốc hít gió tây.”*

Đây là bài thơ của người xưa, chúng ta xem bài thơ này, lời bài thơ nói có ứng nghiệm hay không? Hình như người ngày nay càng gian xảo thì họ càng giàu có. Cho nên người tin nhân quả ít đi, cho rằng những lời bàn về nhân quả không có bằng chứng, nhìn thấy thế gian có nhiều người tích đức tu thiện nhưng lại bị nghèo khổ không chịu nổi, kẻ làm điều phi pháp hình như là luôn dương dương đắc chí, trong và ngoài nước thì đây là hiện tượng phổ biến của xã hội ngày nay. Sự việc này chỉ có Phật nói được rõ ràng. Vì sao lại có hiện tượng này? Phật đã nói, những người làm điều phi pháp đó, là do trong đời trước tu phước báo lớn, tuy rằng ngày nay họ càng gian xảo, bị tổn phước, nhưng sau khi tổn phước thì họ vẫn còn phước dư, phước của họ vẫn còn dư, họ hưởng phước dư của họ. Nhất định không phải là làm điều phi pháp nên có được phước báo, không có đạo lý

này! Người tích đức tu thiện hiện nay vẫn rất nghèo khổ là do đời trước không tu phước, nếu họ không tu phước thì đời sống của họ so với hiện tại sẽ còn khó khăn hơn. Chúng ta nghĩ xem, những lời Phật nói có đạo lý! Nếu như những người đời trước tu phú quý, họ không làm điều phi pháp, an phận giữ mình thì phước báo của họ lớn, phước báo của họ hưởng không hết, sau khi thọ mạng đời này kết thúc, phước báo của họ chưa hưởng hết thì đời sau vẫn có phước báo lớn. Đây chính là cho dù đời này không tu phước, chỉ hưởng phước cũng hưởng không hết, nếu như họ đời này có thể tu phước nữa thì đời đời kiếp kiếp phước báo không có cùng tận.

Đáng tiếc là người thế gian hiện nay không đọc kinh Phật, không những không đọc kinh Phật mà sách thánh hiền cũng không đọc. Không chỉ là sách thánh hiền không đọc, mà lời tốt nghe không vào, khi nghe thấy người khác khuyên lời thiện, họ lập tức lảng tránh, liền đi ra chỗ xa. Nếu như dạy họ làm điều phi pháp, họ hoan hỷ tiếp nhận, thân cận ác tri thức mà rời xa thiện tri thức, cho nên chúng ta biết phước báo của họ sẽ hưởng không lâu, đúng như lời người xưa nói là “lửa đá, tia chớp”. Nếu phước báo lớn thì có thể hưởng cả đời, phước báo nếu không đủ lớn thì đến tuổi trung niên, về già sẽ suy ngay, điều này chúng ta ngày nay cũng nhìn thấy rất nhiều trong xã hội. Bốn mươi, năm mươi tuổi đã suy rồi, suy bại, công ty phá sản, nợ nần chồng chất, chạy trốn khắp nơi, đây là điều gì? Là phước báo trong đời quá khứ không phải rất dày, nên khi làm điều phi pháp thì rất nhanh hưởng hết. Chúng ta nhìn thấy rất nhiều người làm điều phi pháp, đến lúc về già, bảy mươi, tám mươi tuổi mà phước báo vẫn rất lớn, đó là do trong đời quá khứ tích được sâu dày, tuy rằng làm đủ loại việc ác, tổn phước, nhưng vẫn không tổn hết, cái để đó quá dày.

Hiểu rõ đạo lý này thì chúng ta liền biết được chính mình phải nên làm thế nào, phải nên tu học thế nào, dạy người ra sao. Trong xã hội ngày nay, việc khuyên thiện sửa lỗi thật sự quá khó, quả thật không phải việc dễ dàng, thế nhưng chúng ta cần phải làm hay không? Nhất định phải làm. Có cơ hội ẩn cư, có cơ hội sống trên núi, có cơ hội không nghe việc đời, riêng thân mình thiện. Bạn có cơ hội này cũng phải xả bỏ. Người thiện thế gian khuyên chúng ta: “An ổn nhưng có thể đời chổ”, thân tâm chúng ta an nhưng xã hội bất an, chúng sanh bất an thì chúng ta cũng phải từ bỏ đời sống an ổn để bồn ba, để giúp đỡ người khác, đây là tâm từ bi. Bồ-tát lại càng “làm bạn không mời của chúng sanh”, so với nhà Nho, so với bất kỳ người nào cũng đều tích cực hơn. Phật Bồ-tát thị hiện ở nhân gian, vì sao vậy? Không phải để ẩn cư, không phải là đến sống một đời sống an

định thoải mái, thế thì đâu gọi là Bồ-tát nữa, mà là phục vụ cho hết thảy chúng sanh khổ nạn, đây là Bồ-tát. Bồ-tát khi gặp phải khó khăn thì tuyệt đối không trốn tránh, sẽ đứng cảm tiến tới, chịu khổ thay chúng sanh. Trong phẩm Hạnh Nguyên, Phổ Hiền Bồ-tát nói về cúng dường, “cúng dường bằng cách chịu khổ thay chúng sanh”, chính là chỉ cho sự việc này.

Chúng ta đến thế gian này, mọi người đều giống nhau, đều là nghiệp lực thọ sanh, nghiệp lực có thể chuyển biến thành nguyên lực, chuyển thành nguyên lực chính là thừa nguyên tái lai. Điều kiện này của tôi có thể chuyển được không? Tu thành Bồ-tát mới có thể chuyển, nhưng tôi là phàm phu? Nhà Thiên Thai nói có thể chuyển, trong kinh Hoa Nghiêm nói có thể chuyển, trong Tịnh độ tông nói về chuyển thì còn nhanh hơn. Nhà Thiên Thai nói cho chúng ta “nhất tâm tam quán, nhất tâm tam đế”, đó chính là phàm phu chúng ta cũng có thể chuyển. Năm xưa, tổ sư Huệ Tư của tông Thiên Thai, là người thời nhà Tùy, đọc kinh Pháp Hoa, đọc Trung Luận, ngài đọc đến câu “các pháp nhân duyên sanh, ta nói tức là không” thì ngài liền ngộ, ngài đã chuyển được. Truyền đến ngài Trí Giả, Trí Giả đã đặt định nền tảng lý luận của tông Thiên Thai, trở thành một học phái của Đại thừa. Sao lại không thể chuyển? Phải ngộ nhập “tam luân thể không”. Tam luân thể không chính là đã phá bốn tướng: không tướng ta, không tướng người, không tướng chúng sanh, không tướng thọ giả, tâm địa lập tức thanh tịnh bình đẳng, không sanh phiền não nữa, thường sanh trí tuệ. Các ngài có thể, chúng ta vì sao lại không thể? Nguyên nhân không thể là ở đâu? Do không chịu buông xuống tập khí phiền não. Hay nói cách khác, khởi tâm động niệm vẫn không chịu suy nghĩ cho người khác, niệm niệm chỉ nghĩ đến lợi ích của chính mình, chỗ tốt của chính mình, vậy thì không có cách nào rồi.

Sự khác biệt giữa tổ sư đại đức và chúng ta chính là trong khoảng một niệm này. Nếu như chúng ta một niệm quay đầu, buông xuống tự tư tự lợi, khởi tâm động niệm nghĩ đến quần chúng xã hội và chúng sanh khổ nạn thì bạn liền chuyển phàm thành thánh, bạn liền làm Phật, làm tổ, trí tuệ của bạn liền khai mở, phiền não liền đoạn dứt, trong khoảng một niệm. Một niệm này không chuyển lại được, không chuyển lại được là nguyên nhân gì? Trước đây tôi đã nói qua rất nhiều, có hai nguyên nhân: một là tập khí phiền não quá nặng, hai là đọc kinh quá ít. Tập khí phiền não nặng, không sợ, chỉ cần bạn thường đọc kinh, đọc kinh nhiều, thân cận Phật Bồ-tát nhiều. Đọc kinh chính là thân cận Phật Bồ-tát, nghe giáo huấn của Phật Bồ-tát nhiều. Người tập khí phiền não nặng, giảng một lần, hai lần sẽ không ngộ, giảng một trăm lần, một ngàn lần cũng sẽ không ngộ, giảng trên mười

ngàn lần, trăm ngàn lần cho đến cả triệu lần, có một ngày bỗng nhiên khai ngộ, loại thí dụ này từ xưa đến nay rất nhiều. Cho nên, không thân cận thiện tri thức, chúng ta ngày nay thân cận thiện tri thức là đọc kinh, không thân cận thiện tri thức thì vĩnh viễn không thể khai ngộ. Nhìn thấy muôn vàn chúng sanh ở thế gian này, đâu có ai mà không thuận theo phiền não? Đâu có ai mà không tự tư tự lợi? Thậm chí còn có người nói: “Người không vì mình, trời tru đất diệt”, nghe thấy lời này, tức là nên phải tự tư tự lợi, tự tư tự lợi là chân lý. Những ngôn luận này là luận điệu tưởng đúng mà lại sai, chúng ta phải có trí tuệ phân biệt.

Ở Singapore, cư sĩ Hứa Triết và cư sĩ Lý Mộc Nguyên đã làm ra tám gương cho chúng ta xem, bạn xem biểu hiện của họ đều không có tự tư, không có tự lợi, hết thấy vì chúng sanh. Nhu cầu của đời sống đã đạt đến mức độ thấp nhất, còn mức độ công việc thì nhiều hơn người thường gấp nhiều lần, thân tâm của họ khỏe mạnh, không có bệnh khổ. Không những không có bệnh khổ mà còn không có già khổ, bạn lại đi hỏi họ là tương lai họ có chết khổ hay không? Không có chết khổ, họ đã rời khỏi “khổ của sanh, già, bệnh, chết”, “cầu không được” cũng rời khỏi, “yêu thích phải xa cách” cũng rời khỏi, “oán ghét cứ gặp phải” cũng đã rời khỏi, “năm ấm không điều hòa” cũng rời khỏi rồi; bạn xem người ta, tám khổ hiện nay đã đoạn. Đây là tám gương bày ra ngay trước mắt chúng ta, chúng ta lúc nào cũng nhìn thấy, vì sao không chịu học tập? Vì sao vẫn không thể buông xuống đúng sai ta người, không thể buông xuống danh văn lợi dưỡng, mà vẫn là khinh rẻ chính mình, điều này trong Phật pháp gọi là người ngu, cũng chính là điều mà trong kinh thường gọi là “nhất-xiển-đề”. Cho nên bản thân chúng ta bình tâm mà hết lòng phản tỉnh, chúng ta có phải là người ngu, nhất-xiển-đề mà trong kinh nói hay không? Cho dù là nhất-xiển-đề thì vẫn có thể cứu. Kinh Pháp Hoa nói “nhất-xiển-đề cũng có Phật tánh”, vấn đề là bạn có duyên phận gặp được Phật pháp Đại thừa, gặp được Phật pháp liễu nghĩa; nếu có thể gặp được, lại có cơ hội trường thời huân tu thì nhất-xiển-đề cũng có thể thành Phật trong đời này, đây là điều chúng ta cần phải nhớ lấy. Nhất định cần phải sửa đổi hết thấy những tập khí xấu ác, niệm niệm vì xã hội, niệm niệm vì chúng sanh. Chúng ta cũng không cầu lợi ích, không phải vì phước báo thì chúng ta mới làm, nếu vì lợi ích chúng ta mới làm thì cái tâm này đã bất thiện rồi. Chúng ta làm vì hết thấy chúng sanh khổ nạn, vì vô duyên đại từ, đồng thể đại bi mà làm, không phải vì lợi ích bản thân, không phải vì bản thân có lợi ích gì đó, như vậy mới tương ưng với Phật pháp.